

Стратегічна мета держави

9 травня 1950 року вважається днем народження Європейського Союзу і тепер щороку святкується як День Європи. В Україні цей день відзначається з 2003 року, проте не 9 травня, а дещо пізніше — у третю суботу травня. Згодом День Європи перетвориться на цілу серію подій, які тривають близько місяця у різних містах і мають пізнавально-роз'яснювальний характер. Основна ідея загальноєвропейського Дня — кожний житель Європи, незалежно від своїх національної приналежності громадянства, має відчувати себе вільним у «Європейському домі».

На запитання кореспондента «Житомирщини» з нагоди Дня Європи відповідає кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії України Житомирського державного університету імені Івана Франка Микола КОРДОН.

— **МИКОЛО Володимировичу, чому, на вашу думку, вступ до Європейського Союзу є одним із пріоритетів української зовнішньої політики?**

— Нині світ вступив у вік глобалізації, об'єднань, союзів. Ізоляція призводить до самознищення. Різні країни мають багато спільних проблем. Україна ж прагне стати впливовою силою світових інтеграційних процесів. Вона є найбільшою за територією державою Європи і має відносно велику кількість населення. Нині наша держава має членство в близько 100 міжнародних організаціях. Вона встановила дипломатичні відносини зі 160 країнами світу. Вступ її до Європейського Союзу — велика національна мета. Це є пріоритетом у зовнішній політиці України. Її євроінтеграційний курс офіційно визначений та закріплений у прийнятому 1 липня 2010 року Законі «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики України».

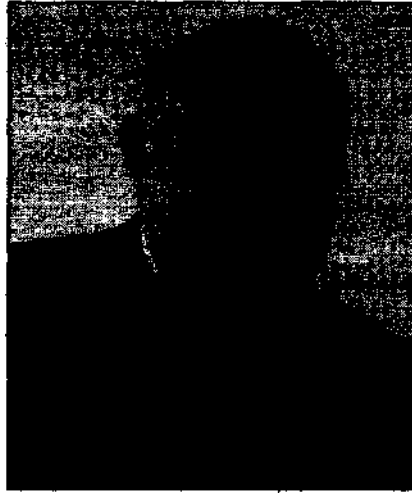
— **У чому привабливість Європейського Союзу для України?**

— Європейський Союз — це система цінностей, на які орієнтується Україна: демократія, заможність, стабільність. За іноземними інвестиціями в Україну ЄС посідає перше місце. У 2007 році сукупний валовий продукт країн ЄС перевищив аналогічний показник США. Якщо скласти економіки його 27 країн-членів, то виходить найбільша економіка в світі. Він виробляє четверту частину валового національного продукту світу, що в сумі становить понад 10000 мільярдів євро. Європейському Союзу належить 20% обсягу світової торгівлі. Вступ до ЄС дасть громадянам України можливість вільно подорожувати Європою, навчатися, працювати, вкладати капітали. Членство в ЄС передбачає піднесення рівня життя.

Приєднання до Союзу демократії може прискорити процес реформ у самій Україні. Інтеграція — це шлях до концентрування зусиль на соціальних та економічних питаннях, активізації економічного розвитку, підвищення добробуту людей. Вона має розглядатися не як мета, а як засіб забезпечення національних інтересів.

— **У грудні 2008 року Європейський Союз виступив з ініціативою східного партнерства на період до 2013 року. На реалізацію цього проекту в бюджеті Союзу передбачено 600 мільйонів євро. Що дасть східне партнерство Україні?**

— Ця ініціатива стосується шістьох країн: України, Республіки Білорусь, Молдавії, Грузії, Азербайджану та Вірменії. Для громадян України поліпшаться можливості подорожувати до

країн ЄС. Йдеться про спрощення візового режиму. Зменшиться вартість віз, будуть надаватися багаторазові візи тривалої дії. Під час саміту «Україна — Європейський Союз», що відбувся 22 листопада 2010 року в Брюсселі, Україні було запропоновано план дій щодо впровадження безвізового режиму. Цей документ чітко окреслив умови, які має виконати українська влада для того, щоб безвізовий режим став реальністю.

— **Східне партнерство передбачає зміцнення енергетичної безпеки в Європі. Яка роль у цьому України?**

— Україна є найважливішою для ЄС країною-транзитером газу. Її газотранспортна система доправляє з Росії до Євросоюзу значну кількість цього палива. Нині 30% газопроводів відпрацювали свій Амортизаційний термін, 60% експлуатуються від 10 до 34 років. Тому ця система потребує модернізації, підвищення її надійності, ефективності та природоохоронних стандартів.

Потребує реформ і вітчизняна енергетична галузь. Проблемою проблем для України залишається енергозбереження, яке, безумовно, є питанням безпеки. У спадщину від колишнього Радянського Союзу Україна отримала енергозатратну, ресурсомістку економіку. Нині за кількістю спожитої енергії усіх видів наша держава посідає шосте місце в світі. Перед нею в цьому рейтингу йдуть США, Німеччина, Франція, Китай, Росія. Для України сьогодні вкрай важливим є зміна балансу споживання енергоносіїв, зменшення як абсолютного об'єму, так і частки споживання природного газу з одночасним збільшенням цих показників стосовно вугілля, світового попиту на яке зростає. Зниження споживання природного газу

дасть змогу поліпшити баланс зовнішньої торгівлі та зміцнить енергобезпеку країни.

— **Як складаються українсько-російські відносини у контексті європейської інтеграції України?**

— Не можна йти до Європи, не враховуючи російського фактора. У русі України до Європи важливими залишаються її взаємовідносини з таким глобальним гравцем, як Російська Федерація, котру названо вічним стратегічним партнером України. Добрі стосунки з Росією є додатковим аргументом для активізації діалогу з ЄС. На відміну від України, Росія не ставить собі за мету приєднатися до Європейського Союзу. Вона вважає себе самодостатньою країною і претендує на статус самостійного центру інтеграції на всьому Євразійському континенті. Росія орієнтується на розвиток двосторонніх відносин не з ЄС, а з найвпливовішими європейськими державами, насамперед, із Францією і Німеччиною. Відносини західних країн із Росією залишаються для них важливішими, ніж із Україною. Вони будуть підтримувати Україну настільки, наскільки це істотно не позначиться на відносинах із Росією.

— **У чому тут основна причина?**

— За оцінками ООН, Росія — найбагатша країна Землі. На її території знаходиться понад 50% світових природних багатств. Росія володіє значними запасами нафти і найбільшими у світі запасами природного газу. Вона забезпечує ним Європу, деякі країни — на 100%. Завдяки зростанню цін на нафту, й газ економіка Російської Федерації вийшла на докризовий рівень 1990 року. Відродження могутності Росії стало з 2000 року офіційним курсом її керівництва.

З Росією Україну зближує людський фактор. Нас пов'язують історія, економіка, релігія, культура. У моему рідному селі є братська могила, на якій перші сім викарбуваних прізвищ — російські. Нині Україна має можливість проводити збалансовану політику як на Заході, так і на Сході. Базування Чорноморського флоту Росії у Севастополі не є перешкодою в євроінтеграційних прагненнях України. Захід визнає, що питання флоту — це питання наших двосторонніх відносин.

— **Стратегічним партнером України є Польща, яка динамічно розвивається, має значний досвід у евроінтеграційних процесах. Яка роль цієї країни в євроінтеграційних прагненнях України?**

— Польща є однією з країн, яка послідовно виступає за якнайшвидшу реалізацію євроінтеграційних намірів України. Свідченням цього стало створення у міністерстві закордонних справ Польщі спеціальної групи. Її головною метою є сприяння євроінтеграції України. Польща ще до свого вступу в ЄС у 2004 році називала себе «локомотивом України в Європі». Ця країна, як член ЄС, продовжує лобювати інтереси нашої держави. Приєднання України до ЄС готові підтримати 76% поляків (15% — проти). Завдяки Польщі Євросоюз стає ближчим до нашої держави.